

Tisková zpráva Zeleného kruhu a jeho členských organizací
Arnika, Auto*Mat, Pražské matky a Centrum pro životní prostředí a zdraví

Dočkáme se čisté Prahy?

**Ekologické organizace podporují návrhy radního
Hlubučka, musí ale být propojena s dalšími opatřeními**

úterý 26. února 2019

Návrhy, které pro pražskou radnici připravuje náměstek pražského primátora Petr Hlubuček, ekologické organizace vítají. V obecné rovině odpovídají tomu, co řadu let prosazují. Zejména u chystané nízkoemisní zóny bude ale záležet na konkrétním provedení. Aby byla skutečně účinná, musí být dobře připravena a propojena s dalšími opatřeními.

Praha je druhé nejprašnější české město a limity pro škodlivý polétavý prach byly opět překračovány právě v uplynulém týdnu. Špinavý vzduch způsobuje ročně v Praze stovky předčasných úmrtí, tisíce lidí v jeho důsledku onemocní. Praha má přitom v rukou nástroje, kterými může Pražanům pomoci a vzduch vyčistit.

Hlavnímu městu ale chybí konkrétní plán, jak dosáhnout snížení emisí. Plán zlepšování kvality ovzduší, který pro Prahu vydalo Ministerstvo životního prostředí (MŽP), neplní svůj zákonem předepsaný cíl, je z větší části zrušen soudem. MŽP ve spolupráci s Prahou proto plán připravuje znovu [1]. Drtivou většinu znečištění v Praze způsobuje doprava, proto mají smysl především opatření v této oblasti. Jenomže pražští úředníci a zastupitelé ta hlavní z nich dosud nedokázali dotáhnout do úspěšného konce.

Petr Hlubuček, náměstek pražského primátora a radní pro oblast životního prostředí, včera představil aktuální priority pro ochranu životního prostředí v Praze [2]. Zástupci ekologických organizací sdružených v Zeleném kruhu se s panem náměstkem Hlubučkem již dříve sešli. Uvedené priority podporují a jsou připraveni spolupracovat na jejich konkrétní realizaci. Budou ale sledovat jejich konkrétní provedení a prosazovat další potřebné kroky ke zlepšení ovzduší v Praze.

Hlavní opatření navrhovaná ekologickými organizacemi:

- **zavedení koncepčních a účinných opatření ke zklidnění a zvýšení plynulosti dopravy, k rozvoji hromadné, cyklistické a pěší dopravy**

Praha má řadu možností, včetně např. postupné náhrady pohonu autobusů, vozů technických služeb či motorových lodí na Vltavě. Nemusí čekat na dostavbu okruhů.

- **urychlené zavedení nízkoemisní zóny (NEZ) a poplatku za vjezd do vybraných částí města**

Po vzoru měst, jako je Stockholm nebo Berlín, může Praha dosáhnout výrazného poklesu emisí prachu. Také v tomto případě není překážkou dostavba okruhů. Změna vládního nařízení potřebná pro finální vyhlášení nízkoemisní zóny má být dokončena a schválena během několika měsíců.

- **zajištění ochrany stávající veřejné zeleně změnou návrhu Metropolitního plánu**

V návrhu Metropolitního plánu by klíčové zelené plochy měly být vymezeny jako nezastavitelná území, tak jako je tomu doposud.

- **dřívější zákaz nejšpinavějších uhelných kotlů**

V některých (zejména okrajových) částech Prahy představuje domácí vytápění uhlím významný problém. Používání kotlů první a druhé třídy zakazuje zákon od září 2022 a zároveň umožňuje obcím učinit tak dříve. Praha by mohla kotle, které se již nyní nesmějí prodávat, zakázat až o dva roky dříve, než ve zbytku republiky.

- **účinná opatření pro smogové situace**

MHD zdarma, které navrhuje Praha, má spíše osvětový význam. Praktické dopady jeho zavedení na několik dní v roce nebudou příliš významné. Dobré je, že opatření má platit i ve fázi upozornění na smog, nejen přímo při signálu regulace smogu.

MUDr. Miroslav Šuta, odborný konzultant v oblasti ekologických a zdravotních rizik, Centrum pro životní prostředí a zdraví:

„Aktuální hodnocení zdravotních rizik ukazuje, že několik stovek obyvatel Prahy pravděpodobně každý rok předčasně umírá, protože jsou nuceni dýchat vzduch příliš znečištěný prachem. Pražského ovzduší na svědomí také několik tisíc hospitalizací pro vážná onemocnění dýchacího ústrojí a srdečně-cévní onemocnění, ale vede také ke

zvýšení výskytu bronchitid nebo astmatických příznaků u dětí. Praha bohužel dlouhodobě neplní ani platné limity, ani stávající hodnoty doporučené odborníky pro ochranu lidského zdraví. Světová zdravotnická organizace (WHO) přitom doporučuje zpřísnit politiku ochrany ovzduší, včetně zpřísnění limitů. Bezplatná MHD v době smogu zdraví Pražanů proto neochrání. Ale může být signálem, že na rozdíl od bývalé primátorky Krnáčové hodlá současné vedení města Prahy problém ovzduší řešit.“

Vratislav Filler, tým Rozvoje Prahy, Auto*Mat, řekl: *“Kromě regulačního řádu potřebujeme především, aby ke smogovým situacím v Praze pokud možno nedocházelo. Praha má určitě možnosti, jak zlepšit plynulost dopravy v centru a tím snížit emise z automobilové dopravy, aniž by se s tím muselo čekat na dostavbu Městského okruhu - ať už jde o nízkoemisní zónu nebo poplatek za vjezd.“*

Václav Orcigr, Arnika, řekl: *“Kvalitu ovzduší významně ovlivňuje veřejná zeleň, především pak pásy tzv. izolační zeleně, které chrání obytné oblasti např. od emisí z rušných dopravních tahů. Pražská zeleň je ovšem významně ohrožena připravovaným Metropolitním plánem, který na řadě míst izolační zeleň zcela ruší. Problémem je pak i způsob vymezení zelených ploch a parků jako zastavitelných, což významně snižuje jejich ochranu proti stávajícímu stavu. V návrhu Metropolitního plánu by klíčové zelené plochy měly být vymezeny jako nezastavitelná území, tak jako je tomu doposud.“*

Jaroslava Johnová, Pražské matky, řekla: *“Kvalita ovzduší představuje základní faktor každého (nejen) lidského života a zdraví. Znečištění ovzduší v Praze, jehož hlavním zdrojem je automobilová, především osobní doprava, ale dopadá v dopravně zatížených ulicích města obzvláště tvrdě na malé děti. Ty totiž vdechují vyšší koncentrace znečišťujících látek než dospělí, protože jsou blíže u výfuků. Je proto třeba rozšířit monitorování ovzduší i do tzv. uličních kaňonů, kudy se v ranních špičkách pohybují děti do škol či školek a kam je zároveň značná část z nich dovážena rodiči autem. Pokud tato měření zprostředkujeme veřejnosti, věřím, že bude více nakloněna s dětmi na kratší vzdálenosti chodit pěšky, nebo jezdit kole.“*

Daniel Vondrouš, Zelený kruh, asociace ekologických organizací, řekl: *“Minulá vedení Prahy v opatřeních pro zlepšení čistoty vzduchu v Praze příliš nepokročila. Situace je dále alarmující, zákonné limity překračovány. Budeme pečlivě sledovat, zda nové vedení Prahy splní, co slibuje. A rádi s tím pomůžeme.“*

Kontakty:

Daniel Vondrouš, Zelený kruh, 724 215 068, daniel.vondrous@zelenykruh.cz

Poznámky pro editory:

[1] <https://frankbold.org/pro-media/tiskova-zprava/program-zlepsovani-kvality-ovzdusi-pro-prahu-dnes-zrusil-soud>

[2]

https://www.lidovky.cz/domov/zakaz-topeni-uhlim-praha-omezi-take-mereni-emisi-aut-na-silnicich.A190225_125407_In_domov_zdp